

RemissvarDatum
2021-06-28Ert datum
2021-04-30Dnr/Beteckning
TSG 2021-4382Er beteckning
Fi2021/01444fi.remissvar@regeringskansliet.se
sanja.moraca.roos@regeringskansliet.se

Svar på remiss - En väl fungerande ordning för val och beslutsfattande i kommuner och regioner (SOU 2021:16)

Sammanfattning

Transportstyrelsen tillstyrker att det införs en särskild bestämmelse om tid för överklagande av normbeslut i lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor, terrängkörningsförordningen (1975:1313) och vägtrafikförordningen (1995:137) för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap.

Transportstyrelsen avstyrker förslagen till ändring i den del som avser hänvisningen till 42, 43 och 45-48 §§ förvaltningslagen i lagen om nämnder för vissa trafikfrågor, terrängkörningsförordningen och vägtrafikförordningen för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap.

Transportstyrelsens verksamhet är inte direkt berörd av övriga förslag i remissen, och myndigheten avstår därför att lämna synpunkter på dessa.

Transportstyrelsens synpunkter

Transportstyrelsen delar bedömningen att det krävs en särskild reglering gällande hur överklagandetiden för normbeslut ska beräknas.

Transportstyrelsen har noterat att den särskilda bestämmelse om tid för överklagande av normbeslut som fanns i 23 § tredje stycket förvaltningslagen (1986:223) inte återfinns i 44 § förvaltningslagen (2017:900).

Transportstyrelsen anser att överklagandebestämmelser i första hand borde ha införts där, då det även enligt andra författningar inom trafikområdet än de som varit föremål i denna utredning även förekommer överklagande av normbeslut. Men eftersom den rådande ordningen där till exempel beslut om lokala trafikföreskrifter kan överklagas utan begränsning i tid inte är lämplig, tillstyrker Transportstyrelsen ändå att det införs en särskild bestämmelse om tid för överklagande av normbeslut i lagen om nämnder för vissa trafikfrågor,

terrängkörningsförordningen och vägtrafikförordningen för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap. Transportstyrelsen anser dock att bestämmelsen i första hand bör formuleras på ett motsvarande sätt som i den gamla förvaltningslagen: *Tiden för överklagande av sådana beslut som gäller föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen och som inte delges räknas från den dag då beslutet gavs till känna. Har beslutet getts till känna vid mer än ett tillfälle, räknas tiden från dagen för det sista föreskrivna tillkännagivandet.*

Transportstyrelsen anser däremot inte att lagen om nämnder för vissa trafikfrågor, bör kompletteras med en särskild hänvisning till 42, 43 och 45-48 §§ förvaltningslagen. Enligt Transportstyrelsens mening råder det mot bakgrund av rättspraxis och äldre förarbeten inte ett oklart rättsläge i fråga om lagens tillämpning för normbeslut. Den föreslagna ändringen behövs därför inte och skulle tvärtom kunna tolkas som att vissa andra bestämmelser i förvaltningslagen, till exempel 41 §, inte ska tillämpas i fråga om normbeslut.

Transportstyrelsen har genom vägledande beslut slagit fast att den nya förvaltningslagen inte innebär någon ändring i fråga om möjligheten att överklaga normbeslut enligt bland annat lagen om nämnder för vissa trafikfrågor, se TSV 2020-1381. Av beslutet framgår att generella bestämmelser i förvaltningslagen, trots vissa uttalanden i förarbetena till den, ska tillämpas. Som exempel kan nämnas att 41 § tillsammans med 42 § kan behöva tillämpas vid bedömningen om en enskild ska anses så berörd att denna får överklaga ett visst beslut eller om en framställan om normbeslut ska anses ha anhängigverkan. I andra vägledande beslut har Transportstyrelsen haft anledning att uppehålla sig vid andra bestämmelser i förvaltningslagen.

Mot denna bakgrund bör lagen om nämnder för vissa trafikfrågor inte kompletteras med hänvisningar till de uppräknade bestämmelserna i förvaltningslagen. Detta gäller i vart fall om inte även 41 § tas med i uppräknningen, då det i vissa fall annars skulle kunna påverka möjligheten att överklaga lokala trafikföreskrifter och andra normbeslut. Transportstyrelsen har inte uppfattat att det är utredningens avsikt.

I fråga om terrängkörningsförordningen och vägtrafikförordningen för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap är det inte Transportstyrelsen som överprövar normbeslut. Det är dock svårt att se att det finns anledning att göra någon annan bedömning för dem än för lagen om nämnder för vissa trafikfrågor.

Övriga synpunkter

Transportstyrelsen har tidigare påtalat vissa brister i lagen om nämnder för vissa trafikfrågor när det gäller instansordningen för överklagande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Högsta förvaltningsdomstolens dom den 26 maj 2016, mål 4047-15 fastställde att parkeringstillstånd för rörelsehindrade rör en civil rättighet i Europakonventionens mening och kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol i enlighet med 3 § förvaltningslagen (1986:223). Det är således möjligt för enskilda att överklaga Transportstyrelsens beslut i dessa ärenden till förvaltningsdomstol, trots vad som sägs i 6 § lag om nämnder för vissa trafikfrågor om att Transportstyrelsen ska vara sista instans. Det har fått till följd att vi kan ha en sex instanser lång prövning för den enskilde innan slutligt beslut fattas. Kommunen har dock inte samma möjlighet att klaga på beslutet, där gäller fortfarande tre instanser. Transportstyrelsen anser att instansordningen för överklagande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade behöver ses över och det hade varit önskvärt om utredningen hade belyst även detta och gett förslag på lagändring även i denna del.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektör Anita Johansson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog verksjuristen Therese Björklund och utredarna Monika Morén och Lars Hammar, den senare föredragande.

Anita Johansson
Ställföreträdande generaldirektör